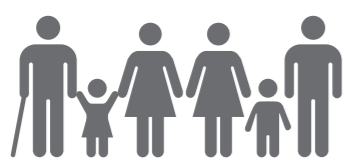

CELE

ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

1 KONIEC ZUBÓSTWEM

2 ZERO GŁODU

3 DOBRE ZDROWIE I JAKOŚĆ ŻYCIA

4 DOBRA JAKOŚĆ EDUKACJI

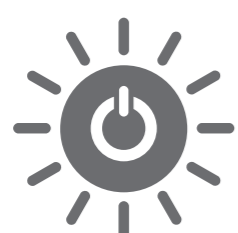
5 RÓWNOŚĆ PŁCI

6 CZYSTA WODA I WARUNKI SANITARNE

7 CZYSTA I DOSTĘPNA ENERGIA

8 WZROST GOSPODARCZY I GODNA PRACA

9 INNOWACYJNOŚĆ, PRZEMYSŁ, INFRASTRUKTURA

10 MNIEJ NIERÓWNOŚCI

11 ZRÓWNOWAŻONE MIASTA I SPOŁECZNOŚCI

12 ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA I PRODUKCJA

13 DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

14 ŻYCIE POD WODĄ

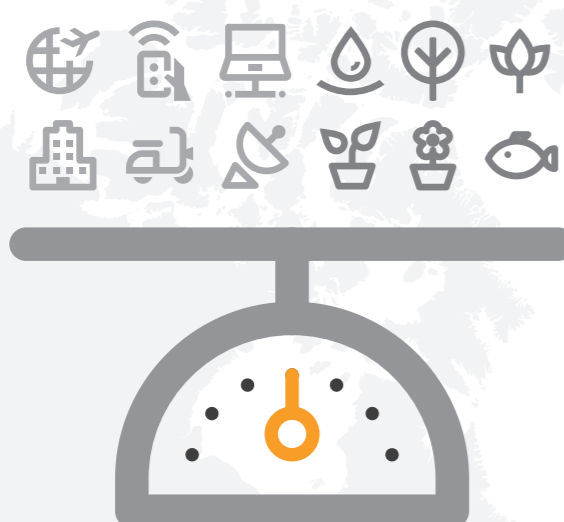
15 ŻYCIE NA LĄDZIE

16 POKÓJ, SPRAWIEDLIWOŚĆ I SILNE INSTYTUCJE

17 PARTNERSTWA NA RZECZ CELÓW

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Dążenie do poprawy jakości życia przy zachowaniu równości społecznej, bioróżnorodności i bogactwa zasobów naturalnych. Rzecz w tym, aby dążąc do dobrego życia nie zniszczyć przyrody, od której uzależnione jest życie na Ziemi, nie wyczerpać wszystkich zasobów naturalnych w następstwie czego nie zostanie ich dla ludzi, którzy będą tu żyli w przyszłości, ani też dążąc do poprawy jakości własnego życia nie skazywać na biedę innych.*

*Definicja sformułowana przez Marcina Gerwina, specjalistę ds. zrównoważonego rozwoju i partycypacji oraz współzałożyciela Sopockiej Inicjatywy Rozwojowej i publicystę Krytyki Politycznej.

WSPÓŁZALEŻNOŚCI GLOBALNE

Wzajemne powiązania i przenikanie systemów kulturowych, środowiskowych, ekonomicznych, społecznych, politycznych i technologicznych. Świat jest pewnym zamkniętym układem, dzielimy go z ponad 7 miliardami innych ludzi i wszyscy od siebie nawzajem zależymy, nawet jeśli tego nie chcemy.

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Agenda Celów Zrównoważonego Rozwoju 2030 (Sustainable Development Goals) jest planem działań na rzecz ludzi, naszej planety i dobrobytu a jej realizacja ma się zakończyć do 2030 roku. Celem agendy jest wzmocnienie powszechnego pokoju w warunkach większej wolności. Agenda to 17 celów. W ich ramach mamy do zrealizowania aż 169 zadań. Jest to swoista instrukcja postępowania, aby zostawić ten świat lepszym dla kolejnych pokoleń.

ZAPOZNAJ SIĘ Z WYBRANYMI CELAMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

CHRONIĆ, PRZYWRÓCIĆ ORAZ PROMOWAĆ ZRÓWNOWAŻONE UŻYTKOWANIE EKOSYSTEMÓW LĄDOWYCH, ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE LASAMI, ZWALCZAĆ PUSTYNNIENIE, POWSTRZYMYWAĆ I ODWRACAĆ PROCES DEGRADACJI GLEBY ORAZ POWSTRZYMAĆ UTRATĘ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ.

Lasy pokrywają 30% powierzchni Ziemi. Zapewniają nie tylko bezpieczeństwo żywnościowe i schronienie dla różnych form życia, ale odgrywają również kluczową rolę w zwalczaniu zmian klimatycznych, ochronie bioróżnorodności, jak również są miejscem zamieszkania ludności rdzennej. Wylesianie i pustyńnienie w wyniku działalności człowieka i zmian klimatu to najważniejsze wyzwanie dla zrównoważonego rozwoju. Zjawiska te wpływają na życie i utrzymanie milionów ludzi doświadczających ubóstwa. Obecnie podejmowane są wysiłki dążące do lepszego zarządzania lasami oraz przeciwdziałania pustyńnieniu.

CHRONIĆ OCEANY, MORZA I ZASOBY MORSKIE ORAZ WYKORZYSTYWAĆ JE W SPOSÓB ZRÓWNOWAŻONY.

Oceany – ich temperatura, skład chemiczny, prądy i życie w nich panujące napędzają światowe ekosystemy, bez których życie człowieka na Ziemi byłoby niemożliwe. Woda deszczowa, woda pitna, pogoda i klimat, linie brzegowe, sporo naszej żywności, a nawet tlen, którym oddychamy, są zależne od mórz, które działają jako regulator. Od wieków przez morza i oceany prowadzą ważne szlaki handlowe i transportowe. Uważne zarządzanie tymi niezastąpionymi zasobami jest kluczem do zrównoważonej przyszłości.

ZAPEWNIĆ WZORCE ZRÓWNOWAŻONEJ KONSUMPCJI I PRODUKCJI.

Zrównoważona konsumpcja i produkcja dążą do tego, by „dokonać czegoś lepiej i więcej przy użyciu mniejszych środków”. Prowadzi do zwiększenia korzyści z działalności gospodarczej poprzez zmniejszenie zużycia środków oraz zmniejszenia skali degradacji i zanieczyszczeń, jednocześnie poprawiając jakość życia.

PODJAĆ PILNE DZIAŁANIA W CELU PRZECIWDZIAŁANIA ZMIANOM KLIMATU I ICH SKUTKOM.

Obecne zmiany klimatyczne są odczuwane w każdym kraju, na wszystkich kontynentach. Zakłócają one rozwój krajowych gospodarek oraz zagrażają życiu ludzkiemu i całym społeczeństwom. Już teraz przeciwdziałanie zmianom klimatycznym jest kosztowne, a w przyszłości będziemy wydawać jeszcze więcej. Ludzie, najczęściej w najbardziej zagrożonych państwach świata, doświadczają poważnych skutków zmian klimatycznych, w tym związanych ze zmianą wzorców pogodowych, podniesieniem poziomu morza oraz ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi. Przeciwdziałanie zmianom klimatu jest wyzwaniem globalnym, które nie uznaje granic państwowych. Emisja gazów cieplarnianych w jakimkolwiek miejscu na ziemi dotyka ludzi na całym świecie.

ZMNIJSZYĆ NIERÓWNOŚCI W KRAJACH I MIĘDZY KRAJAMI.

Do tej pory nie wszyscy mają zapewniony równy dostęp do opieki zdrowotnej, edukacji i innych dóbr. Mimo, że udało się zmniejszyć nierówność dochodową między krajami, to jednak nierówność ta nasiliła się wewnątrz poszczególnych krajów. Coraz bardziej staje się jasne, że sam wzrost gospodarczy nie wystarczy, by obniżyć skalę ubóstwa. Konieczne jest, by każdy człowiek mógł uczestniczyć w takim rozwoju gospodarczym, który pozwoli wszystkim na korzystanie z jego rezultatów. Uwzględnianie potrzeb osób pokrzywdzonych i grup marginalizowanych powinno stać się powszechną zasadą stosowaną w politykach dążących do zmniejszenia nierówności.

WYELIMINOWAĆ UBÓSTWO WE WSZYSTKICH JEGO FORMACH NA CAŁYM ŚWIECIE.

Bieda to coś więcej niż brak przychodów i środków potrzebnych do życia. Bieda to głód, niedożywienie, ograniczony dostęp do edukacji i podstawowych usług, dyskryminacja społeczna, wykluczenie oraz brak udziału w procesie decyzyjnym. Wzrost gospodarczy musi włączyć wszystkie grupy społeczne, zapewnić możliwość pracy oraz promować równość.

WYELIMINOWAĆ GŁÓD, OSIĄGNAĆ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCIOWE I LEPSZE ODŻYWIENIE ORAZ PROMOWAĆ ZRÓWNOWAŻONE ROLNICTWO.

Przy właściwym postępowaniu, rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo mogą stanowić źródło pożywej żywności dla wszystkich i przynosić godny dochód. Jednocześnie mogą przyczynić się do rozwoju obszarów wiejskich i ochrony środowiska. Jeśli dzisiaj potrzebujemy wyżywić 795 mln głodujących, a do 2050 roku ich liczba wzrośnie do 2 mld, to potrzebna jest głęboka zmiana globalnego systemu rolniczego i żywnościowego.

ZAPEWNIĆ WSZYSTKIM EDUKACJĘ WYSOKIEJ JAKOŚCI ORAZ PROMOWAĆ UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE.

Wysokiej jakości edukacja stanowi podstawę dla polepszenia życia ludzi i zrównoważonego rozwoju. Dokonano znacznego postępu w zwiększeniu dostępu do edukacji na wszystkich poziomach oraz liczby kształcących się osób, zwłaszcza kobiet i dziewcząt. Ogromnie wzrosła liczba osób posiadających podstawowe umiejętności pisanie i czytanie, należy jednak podjąć dalsze wysiłki na rzecz zrealizowania Celu w zakresie powszechnej edukacji.

OSIĄGNAĆ RÓWNOŚĆ PŁCI ORAZ WZMOCNIĆ POZYCJĘ KOBIECI I DZIEWCZĄT.

Równość płci to nie tylko powszechne prawo człowieka, to także fundament zrównoważonego świata, w którym ludzie będą żyć w pokoju i dobrobycie. Zapewnienie kobietom i dziewczętom równego dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej i godziwej pracy oraz do udziału w procesie decyzyjnym w sprawach politycznych i ekonomicznych wzmocni zrównoważone gospodarki i przyniesie korzyści społeczeństwom i całej ludzkości.